

EKSİK BİR SEREMONİ

Soner Oğuz

Soner Oğuz: 1984'te Kırşehir Çiçekdağı'nda doğdu. İlk ve orta öğrenimini burada tamamladı. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümü mezunu. (2005) Türk dili ve edebiyatı öğretmeni.

İlk öyküsü *Heceöykü* dergisinde yayımlandı. *Heceöykü* dışında *Maballe Mektebi*, *İtibar*, *Meva*, *İkrar* dergilerinde de hikâyeleri yayımlandı.

Soner Uğuz yayımlanan hikâyelerinde Soner Oğuz ismini kullanıyor. *Eksik Bir Seremoni* yazarın ilk öykü kitabıdır.

EKSİK BİR SEREMONİ

Soner Oğuz

HECE YAYINLARI

Hece Yayınları: 490

Öykü

©Hece Yayınları

Editör

Ali Karaçalı

Birinci Basım

Mayıs 2018

Kapak Tasarımı

www.sarakusta.com.tr

Teknik Hazırlık

www.hece.com.tr

ISBN: 978-605-9556-96-5

Baskı

www.dumat.com.tr

HECE Basın Yayın Reklamcılık San. Tic. Ltd. Şti.

Konur Sokak No: 39/1-2 Kızılay-Çankaya/Ankara Yazışma: P.K. 79

Yenişehir/Ankara T: (0 312) 419 69 13 F: (0 312) 419 69 14

e-posta: hece@hece.com.tr

Sertifika No: 17672

İÇİNDEKİLER

Bun /	7
Bu Filmi Biliyoruz /	13
Pilav ve İntihar Meseleme Dair /	19
Süheyl Acıkmıştır /	25
Bir Fotoğraf Kaç Öykü Eder? /	31
Kıraathanenin Kaçınıcı Ölüsü Nazmi Amca /	37
Hissikablelvuku /	43
Hüzün Devri/daimi /	49
Eksik Bir Seremoni /	55
Oyun Hayal Gerçek /	61
Tokat /	67
Şehir-zede /	71
Kalemin Çıt Deddiği /	77
Yük /	81
Oda ve Sesler /	85
Mumya Tamircisi /	89
Şundan İbaret /	95
Üç Basamaklı Bir Leyla Öyküsü /	99
Yazılması Mümkün Olmayan Öyküler /	105
Hayat Yahut Gelişigüzel Sahneler /	109

BUN

-BİR YAMA GİBİYİM ŞU HAYATTA / SONRADAN
EKLENMİŞ BİR PARÇA GİBİ YAKIŞIKSIZ / FARKLI
/ YABAN / İĞRETİ / DAİMA TEDİRGİN / VE / BİR
TÜRLÜ AİT OL(A)MAYAN / DAHASI / AİTLİĞİNİN
NEYE OLACAĞINI BİLMİYEN-

Bu sözleri işittikten hemen sonraydı ki Kasım Efendi'nin yüzü bir soru işareti hâlini aldı. Koridor boyunca yanlamasına uzanan aynaya dönse kendini değil, o soru işaretini görecekti. Yürürken baldırlarında duyduğu, yalnızca bir kasılma; ayak tabanlarında hissettiği yalnızca bir sızıydı. Yorgunluğu altmış küsur senedir yaşıyor olmasıyla alakalıydı. Bu cümleleri kuran sese, onun mahiyetine dair bir merakla doluydu şimdi. "Hişt" değil "şişt" değil de anlamlı bir ardışıklığa sahip kelimelerden oluşan bir bütündü işittiği. Bunca sene "Ya onlar yanılıyor ya ben!" dediği iki ihtimalli bir yabancılık içinde yaşamış; neticede kendini kâh mağlup kâh galip ilan ettiği bir yalnızlığın içinde ömür tüketmişti. Bu tükeniş vakitlerinde yalnızca birkaç

anıya tutunur, puslu bir hayal olan ana-babasını özlerdi bazen.

Küçük bir dere üzerindeki gıcırtılı asma köprüden geçilerek varılan baba ocağından çıkmalı hayli olmuştu. İğde kokularının da zirveye ulaştığı dik yokuşun başındaydı o ev. Saksılarında yeşil soğan ve top top süs biberlerinin yetiştiği, pencere önlerini envaiçeşit yağ ve salça tenekesinin saksı niyetine doldurduğu bu evin bahçesi, mahallelinin de uğrak yeri idi. Pazardan dönenlerin durup soluklandıkları bir gölgelik, türlü sohbetlerin çevrildiği bir toplanma mekânı... O evden ayrılalı amansız bir keder alıp yürümüştü içini. İğde kokuları arasındaki kalabalık saadetin yerine bir apartman dairesindeki devasa bir yalnızlık uğramıştı. O gün bugündür duvarlar arasında bir hükümlü yahut çekmeceye sıkıştırılmış onca eşya içinde gündün güne buruşan bir kâğıt gibi yaşlanmıştı işte. Kalem, kâğıdı severdi Kasım Efendi. Kalem üzerine yemin etmişliği dahi vardı. Lakin uzun zamandır eline kalem almamıştı.

-BOZKIRDA KIRKİKİNDİ SERİNLİĞİNİ ÖZLEMEN GİBİDİR MERDİVENDEN BİR AYAK SESİ UMARAK KULAĞI KAPIDA BEKLEMEK / ZORDUR / YORAR / TÜKETİR KİMİLEYİN / AMA / GÜZELDİR / BANA BEKLEMİYİ / YANİ Kİ / BİR PARÇA ÜMİDİ ÇOK GÖRDÜN!-

Şaşkındı. Mutfağın ışığını çevirdi. Saate baktı: 03.20. Zamanla arasındaki çekişmenin o saatin tıkr tıkr işleyişinde vücut bulduğunu o an -bir pazartesi gecesi 03.20'de- anladı. Bir sigara müddetince o dillere destan yalnızlığını, yalnızlığıyla dost olanın yalnız sayılıp sayılamayacağını ve yalnızlığın insanı kendi kendisiyle nasıl buluşturduğunu düşündü. "Her şeyin olduğu gibi herkesin de bir vakti olmalı. Benim vaktim ya çoktan geçti ya gelmedi daha." dedi kendi kendine. Ya şu ses neyin nesiydi? Bunca seneden sonra yalnızlığına katılmak

isteyen yahut yalnızlığını sonsuza dek bozmaya niyetli biri mi? Hayır, biri değil! Kimse değil! Sadece ses! Salt ses!

Salona geçti. İki duvarda karşılıklı iki çerçeve... Biri siyah-beyaz, ötekiyse muhtemelen sonradan renklendirilmiş bir erkek ve bir kadına ait fotoğrafların birbirlerine kaç zamandır böyle uzaktan baktıklarını düşünmekle mahzunlaştı. Şimdi bir adam elinde pazar çantasıyla bir yokuşu tırmanıyor, kadınsa balkonunda onu bekliyor gözleri ıslık ıslık. Hep bekliyor. Bir gün beklediği gelmiyor. Beklediği gelmeyince kadın da beklemez oluyor, bekleyemiyor ölmekten. Bu ayrılış bir kez daha ağır geliyor ona. Sabah olsun bu hasreti dindirecek. Erkeği de kadının yanına asacak!

Sese dair aradıklarını salonda da bulamadı. Oysa ses ona bir şeyler anlatmaya çalışıyordu. Duyduğu sesin çekiç-örs-üzengi üçlüsüyle alakası olduğundan da pek emin değildi. Sanki mana boyutunda, daha derinlerde bir yerlerde titreşen bir dalgaydı bu.

-BU BOŞLUK YILLAR ÖNCE YARATILDI
SENİN TARAFINDAN / BENİM İÇİN / BİTİMSİZ
BİR KARANLIĞA TERK EDİLDİM SONRA / ÖNÜM
ARDIM KARA, DİPSİZ BİR UÇURUM / NEREYE
ATSAM ADIMIMI DÜŞECEK, DÜŞÜP DE BİR GAY-
YADA KEMİKLERİME DEK KAYNAYACAK GİBİYİM-

Neydi bu? Hem mana boyutunda hem tonlanışında apaçık bir sitem hissediliyordu bu sözlerin. Tekrar yatağa dönmek, bedenini uykuya bırakmak gelmedi içinden. Hem nasılsa uyuyamayacaktı. Biraz okumak hatta mümkünse yazmak iyi gelebilirdi bir parça kedere. “Ses falan duyduğum yok. Bu sözler o kadar yakın ki bana, ruhuma... (Neden ayrı ayrı söylemişti? Yoksa o ve ruhu başka şeyler miydi?) Bu kadar aşinalık başka türlü ne mümkün?” diye geçiştirmeye çalışsa da insan harikasının gücünün yetmeyeceği ender işlerdendi kendini

geçıştirmek. Ama karışan bir kafaya; sebepsiz kederlenen bir kalbe kalemle kâğıt şifa olabilirdi çoğu kez. Önce denemekte fayda var, dedi. Sonra, insan, deneye yanıla sadece yanılmayı öğrenebilen ve nihayetinde yine yanılıdır, diye düşündü. Bu genellemesi muhtemelen yanlıştı. Fakat, böylesi bir yalnızlığa alışanlar için genellemeler kendine göre yapıldığından ve yapılan genellemeden başka bir kimsenin haberi olmayacağından tehlikeli de sayılmazdı. Öyle ya, şu kocamış yalnızlığın içinde kendinden başkasını incitmesi olası değildi. Kendi incinmişliği ise kendinden başkası için önem taşımazdı. Ne çok düşünmüş lafi içinde ne çok dolaştırmıştı böyle! Demek bir yalnız, kısa cümlelerle konuşur; uzun yargılarla düşünürdü.

-NE BİR GEÇMİŞİM VAR AVUNDUĞUM / NE BİR GELECEĞİM HAYALİNİ KURDUĞUM / ÖNÜM ARKAM KOCA BİR BOŞLUK / BİR İSMİM DAHİ YOK / KİMİN GÖZÜNDE NEYİM? / HAYATTAN TECRİT EDİLMİŞ BİR CÜZZAMLI / YAHUT / EBEDÎ BOŞLUĞA YAZGILI BİR HİÇİM BELKİ! / BİLDİĞİM TEK ŞEY TAMAM OLMADIĞIM / BİR MANASIZLIĞA DOĞMUŞUM ACEMİ BİR YAZARIN PARMAK UÇLARINDA / YILLAR EVVEL-

Yatak odasına geçerken içini bir kıymıkçasına sızlatan bu yargıların kendi ruhuna akrabalığını düşünmekteydi. Ani ve sebebini kestiremediği bir istekle çalışma odasına yöneldi. Masanın üzerindeki buruşturulmuş sigara paketini görünce yüzü de neredeyse aynı şekli almıştı. Neyse ki çekmecesinde henüz açılmamış bir paketi daha olduğunu anımsadı. Jelatini yılların tecrübesiyle, yalnız bileğini çevirerek sıyırdı. Üst üste yaktı, içti, yaktı, içti... Sigarasını sigarayla tutuşturacak denli bir hüznün nereden gelip çöreklenmişti yüreğine? Ya şu sese ne demeli?

-BENİ ANLAMLANDIRACAK DA MUTLANDI-

RACAK DA SENSİN / DİLERSEN ÖLDÜR / LAKİN /
EKSİK KOYMA / BENİ BU DERTTEN KURTAR / BU
KARANLIKTAN ARIT!-

Giderek bir yakarışa evrilen bu cümleleri kurduracak kadar kime ne yapmış olabilirdi? Tüm ihtimalleri aklından geçirmeye başladı. Eski sevgililerden bir şey çıkmadı. Zira, hep terk edildiği aşk bahsinde. Başkaca bir şey, başka birileri de aklına gelmiyordu. Böylesine, ölümü istetecek denli bir boşluğa kimi terk etmişti? Dördüncü izmariti çay tabağında ezdikten sonra çalışma masasının çekmecesini açtı. Az evvel sigara paketini bulduğu gözdü burası. Gece boyunca işittiği yargılara benzer onlarca cümlenin yazılı olduğu rengârenk kâğıtlarla doldu gözlerinin önü. Vakti geldiğinde bir öyküye evirmek için beklettiği notlar, sakarlığı yüzünden odaya saçılmıştı bile. Halının ve parkenin üzerine yayılan onlarca kâğıt içinde siyah krapon üzerine gümüş renkli simli kalemle alelacele not edilmiş olan dikkatini çekti. Kara bir sayfada büyük harflerle: -BENİ ANLAMLANDIRACAK DA MUTLANDIRACAK DA SENSİN / DİLERSEN ÖLDÜR / LAKİN / EKSİK KOYMA / BENİ BU DERTTEN KURTAR / BU KARANLIKTAN ARIT!- yazıyordu. Bir kova suyun bütün bedenini yakarak tepesinden döküldüğünü sandı. Bu notlarda konuşan kimdi? Ya odalardaki ses? Bir Molla Kasım'dı da öykücüsünü sigaya mı çekiyordu? Yoksa, bir öykücünün notlarını odaya savurup içinden birini seçmekle kendisi mi bir Molla Kasım rolü üstleniyordu? Nasıl olacaktı ki? "Hem ben Yunus muyum? Hâşâ!" Boşlukta kalan, yarım olan neydi peki? Kendisi mi? Öyküsü mü? Yoksa senelerdir tamamlamadığı bir hikâyenin arafta duran kişisi mi? Seneler sonra kalemini kâğıda nikâhladı. Biteviye yazdı. Alnında boncuk boncuk terler, parmak uçlarında kurşun kalem pasağı, buruşturduğu her kâğıtla biraz daha kırışan, yaşlanan bir

çehre ile yazdı. O gece o öykü kişisini araftan kurtardı mı bilemiyorum.

Kim bilir? Belki bir gün ben -yani şu bildiğiniz ben- de çekmecemden gelen sese uyanır, şu notlarımı tamamlar ve bir öykücüyü kurtarırım “bun”dan.

BU FİLMİ BİLİYORUZ

Büyük meydanın karşısındaki asırlık adliye binasında yaşlanmıştı. Nüfus memurluğundan emekliliğine ay değil haftalar vardı. Ağaran bıyıklarıyla oynayıp derin düşüncelere dalmayı âdet edinmişti son günlerde. Bu küçük kazaya seneler önce ilk görev yeri olarak gelmiş, başlarda birkaç defa gitmek istemesine rağmen tayin engeline takıldığı için sonraları bu sevdadan kendi kendine vazgeçmişti. Zamanla çoluk çocuk, torun torba derken kök salıp tutundular Çiçekdağı'na. Senelik izin ve bayramlar dışında "gitmek" sözünü ağzına dahi almadı bir daha. Kim mi? Abdullah Bey! Abdullah: Allah'ın kulu... Allah'ın kulu bey mi olurmuş? Olmaz mı? En güzeli evvelden söylenmiş: Abdullah Efendi!

Abdullah Efendi, son günlerde emekliye ayrılacağını düşünmekle kederli... Emekliliği yalnız memuriyetten değil, kocaman ve güzel bir gelecekte el etek çekmeye yorduğundan olsa gerek sigarayı hayli artırmakta... Olsun gözüm! diyor, çok içiyorsun diyenlere. Zaten başkaca bir kötü alış-

kanlığı da olmamış. Her sigarayla daha bir derinleşiyor, içinin mağaralarındaki tüm yarasaları kanatlandırıyor çılgık çılgıca. “Nerede, nasıl, kaç yaşında, hangi ağaçta?” gibi şairce soruları cevaplamaksızın salt düşünmekle meşgul.

- Saat sol kola takılır!

- Takılmaz!

Baba mirası Seiko’suna baktı. Şimdi Nihal, gereksiz bir telaşla peçete katlıyor, çatal kaşık şingırdatıyor olmalıydı.

“TAK TA-TAK”

Nihal’in sesi:

“Babam bu!”

Çünkü, şu koca dünyada kapıyı “TAK TA-TAK” diye çalabilecek başka bir ademoğlunu tanımaz Nihal. Kese kağıdının Abdullah Efendi’den Mahide’ye; Mahide’den Nihal’e geçtiği olağan bir karşılama töreniydi bu da. Mahide kocasının gözlerine baktı: “Mosmor kesilmiş yüzün, sabaha dek kütür kütür de öksürüyorsun. Azalt şu mereti. Faydası dokunsa içmezsin.” diye tatlı bir paylamanın ardından sürdürdü. “Nasıl öksürüğün?” Öksürüğü duyar duymaz gözlerini kızartıp nefesini düğümleyen bir nöbet çevirdi Abdullah Efendi’yi. “Sen” dedi, “sorana kadar iyiydi.”

Güldüler.

Gülerlerdi.

En zor zamanlarda dahi gülererek -olmadı- gülümseyerek bakarlardı birbirlerine. Abdullah Efendi’nin gülüşü Mahide’ye can katar; derdi, sıkıntıyı def ederdi yüreğinden. Ne var ki, Abdullah Efendi’nin gülüşü eksik ve bir parça yaralı bir gülüştü. Ne vakit bir kelebek kanatlınsa içinde çok yaşamayacağı fikri gelirdi aklına ve babası ve Nihal ve emekliliği ve ölümü ve... ve... ve... İçindeki tebessüm susar, yalnızca dudaklarıyla gülerdi o vakit. Mahide bu eksikliği o gülüşte ya hiç sezmedi ya da işine gelmedi bu.

“ÖHHÖÖ ÖHHK”

O öksürdüğüce Mahide içinde bir şeylerin parçalanıp koptuğunu duyuyor, sanki Mahide'nin ciğerinden geleni Abdullah öksürüyordu. Nihal'se bu karşılama seremonisini genç kız hülyalarıyla bezeyerek mutfak kapısı ağzından ve mutlaka elleri koynunda, başı pervaza dayalı dikilmek suretiyle izler; bir coşar, bir durulurdu. Mahide, gözleriyle öptü; bakışlarıyla kucakladı kocasını. Evin farklı noktalarına dağıldıktan kısa bir süre sonra sofraya başında toplanmışlardı. Abdullah Efendi, bileğini sıkkan saatinin kordonunu gevşetti; sonra büsbütün çıkararak yemek masasının boş olan ucuna koydu. Sağ elinin tersiyle iteklerken tiksindir gibiydi.

Saydı. Bir... iki... üç... dört... Kolundakiyle beş. Bunca saatin içinde, bunca saate rağmen nelere geç kalmıştı? Düşünecek cesareti bulamadı kendinde. Soruyu ironik bir biçimde ters çevirmeyi denedi: Neye yetişebildik ki? Tam ve tamam olan ne vardı geride? Sofra toplanana dek sandalyesini masadan hafifçe uzaklaştırdı. Sigarasını tellendirdi öksürüğünü gizleyerek. Mahide artık söylenmiyordu nedense? Ama, mutfakla sınırlandırılmıştı bu nikotin hürriyeti. Sonra salona geçtiler. Duvarlarda büyükçe çerçeveler içinde birinci dereceden çok bilinmeyenli ölümlere ait portre fotoğraflar asılıydı. Cenaze levazımatçısı Nizam'ın önünde durdu. Ana kız susuverdiler. Kızına döndü: “Babam” dedi; “Cenaze levazımatçısıydı. Ölü yıkayıp gömmüşlüğü de hafızlığı da malumdu memlekette. -Memleket nedir ki? Doğduğun mu, doyduğun mu yoksa içinde taşıdığın boşluk, özlediğin bir yer, bir yar mıdır?- Mezar kazıldıktan sonra sapıtmayı o verirdi. Naçar kalan oldu mu hem gassal hem imam olur; yıkar, kaldırırdı cenazeyi. Önceleri çok üzülürdüm ölümlerden besleniyoruz, diye. Zamanla gördüm ki hepimiz biraz öyleyiz. Hatta çokça... Ölümlerin miraslarına konuyor, boşalttıkları makamlara kuruluyor, maaşlarını alıyor